

โครงการหมู่บ้านวิชาการเกษตรจังหวัดอุดรธานี ^{1/}

บุญช่วย สงขนาม ^{2/} และคณะ ^{2/}

การดำเนินโครงการหมู่บ้านวิชาการเกษตรจังหวัดอุดรธานีมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนางานวิจัยของกรมวิชาการเกษตรสู่พื้นที่เป้าหมาย โดยเน้นการทำงานแบบบูรณาการยึดเกษตรกรเป็นศูนย์กลาง ผลลัพธ์ที่ได้ใช้สนับสนุนด้านวิชาการแก่ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ 2543 ที่บ้านเหล่ากล้วย หมู่ที่ 3 ตำบลเลขเพลอ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี ซึ่งเป็นพื้นที่อาศัยน้ำฝนเป็นหลัก สภาพทั่วไปเป็นที่ราบลุ่ม และที่ดอนมีลักษณะเป็นคลื่นลอนตื้น พืชหลักที่สำคัญได้แก่ ข้าว และ อ้อยโรงงาน รูปแบบการดำเนินงานเน้นการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การวิเคราะห์ประเด็นปัญหาในพื้นที่ การจัดทำแปลงสอบและขยายผล การประเมินผลโครงการโดยมีเจ้าหน้าที่ภาครัฐเป็นผู้สนับสนุน การดำเนินงานผลการดำเนินงานในช่วงปีที่ผ่านมา ได้เกิดผลลัพธ์ที่เป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรในพื้นที่เป้าหมาย ได้แก่ เทคโนโลยีการผลิตข้าวและอ้อยโรงงานที่เหมาะสมกับสภาพเงื่อนไขของพื้นที่ กิจกรรมทางเลือกใหม่ๆ ได้แก่ ถั่วเหลือง การปลูกไม้ผลชนิดต่างๆ และการเกษตรแบบผสมผสาน การพัฒนาตัวเกษตรกรให้เป็นวิทยากรเกษตรกรและพัฒนาองค์กรเกษตรกร ได้แก่ การเกิดกลุ่มการผลิตและกองทุน ซึ่งสามารถจะมอบผลลัพธ์เหล่านั้นให้แก่ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลเพื่อใช้เป็นเครื่องมือพัฒนาการเกษตรในอนาคตต่อไปได้

1/ เอกสารเสนอในการสัมมนาวิชาการระบบเกษตรแห่งชาติ ครั้งที่ 2 เรื่อง “ระบบเกษตรเพื่อการจัดการทรัพยากรและพัฒนาชนบทเชิงบูรณาการ” ระหว่างวันที่ 26-27 สิงหาคม 2545 ณ โรงแรมโฆษะ อ.เมือง จ.ขอนแก่น

2/ คณะทำงานโครงการหมู่บ้านวิชาการเกษตร สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 3 กรมวิชาการเกษตร